

Stavovi studenata sestrinstva na Visokoj tehničkoj školi u Bjelovaru prema osobama s invaliditetom

Ratkajec, Martina

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Technical College in Bjelovar / Visoka tehnička škola u Bjelovaru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:144:834753>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Bjelovar University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

VISOKA TEHNIČKA ŠKOLA U BJELOVARU

STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA

ZAVRŠNI RAD BR: 21/SES/2016

**Stavovi studenata sestristva na Visokoj tehničkoj školi u Bjelovaru prema
osobama s invaliditetom**

Martina Ratkajec

Bjelovar, travanj 2016.

VISOKA TEHNIČKA ŠKOLA U BJELOVARU
STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA

ZAVRŠNI RAD BR: 21/SES/2016

**Stavovi studenata sestrištva na Visokoj tehničkoj školi u Bjelovaru prema
osobama s invaliditetom**

Martina Ratkajec

Bjelovar, travanj 2016.

Visoka tehnička škola u Bjelovaru

Trg E. Kvaternika 4, Bjelovar

1. DEFINIRANJE TEME ZAVRŠNOG RADA I POVJERENSTVA

Kandidat: **Ratkajec Martina**

Datum: 06.04.2016.

Matični broj: 000987

JMBAG: 0314009758

Kolegij: **REHABILITACIJA U ZDRAVSTVENOJ NJEZI**

Naslov rada (tema): **Stavovi studenata sestrinstva na Visokoj tehničkoj školi u Bjelovaru prema osobama s invaliditetom**

Mentor: **Sabina Bis, dipl.med.techn.**

zvanje: **predavač**

Članovi Povjerenstva za završni rad:

1. Goranka Rafaj, mag.med.techn., predsjednik
2. Sabina Bis, dipl.med.techn., mentor
3. Živko Stojčić, dipl.med.techn., član

2. ZADATAK ZAVRŠNOG RADA BROJ: 21/SES/2016

U radu je potrebo definirati pojam stavova i o čemu oni ovise, te sam izraz osobe s invaliditetom i kako se je on mijenjao kroz povijest i danas. Obzirom da su ispitanici studenti sestrinstva na sve tri godine, usporediti različitost dobivenih rezultata prema godini i načinu financiranja studiranja, starosnoj dobi i spolu. Studentica će dobivene rezultate usporediti sa sličnim istraživanjima u Republici Hrvatskoj.

Zadatak uručen: 06.04.2016.

Mentor: **Sabina Bis, dipl.med.techn.**

ZAHVALA

Zahvaljujem svim profesorima i predavačima Stručnog studija sestrištva na prenesenom znanju, posebno svojoj mentorici Sabini Bis na razumijevanju, strpljenju, stručnom usmjeravanju, kritikama i pohvalama pri izradi završnog rada te izrazitoj motivaciji, zahvaljujem svim kolegicama i kolegama Visoke tehničke škole u Bjelovaru na sudjelovanju u ispunjavanju anketa te zahvaljujem svojim roditeljima i obitelji na iznimnoj podršci tijekom cijelog školovanja.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
1.1. Definiranje stavova i o čemu oni ovise	1
1.2. Definiranje pojma invaliditet.....	2
1.3. Pristup osobama s invaliditetom kroz povijest.....	3
1.4. Osobe s invaliditetom u Hrvatskoj	4
1.5. Kompetencije prvostupnika	5
2. CILJ RADA	6
3. ISPITANICI I METODE.....	7
4. REZULTATI	10
4.1. Rezultati odgovora na pitanje „Koliko često ste u kontaktu s osobama s invaliditetom?“	10
4.2. Rezultati odgovora na pitanje: „Imate li u obitelji osobu s invaliditetom?“	12
4.3. Rezultati odgovora na pitanje: „Mislite li da su osobe s invaliditetom zakinite od strane društva?“	13
4.4. Rezultati odgovora na pitanje: „Izbjegavate li ponekad susret ili druženje s invalidnim osobama?“	14
4.5. Rezultati odgovora na pitanje: „Mislite li da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji?“	15
4.6. Rezultati odgovora na pitanje: „Mislite li da osobi s invaliditetom treba omogućiti studiranje?“	17
4.7. Rezultati odgovora na pitanje: „Kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom?“	18
4.8. Rezultati odgovora na pitanje: „Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima?“	19
4.9. Rezultati odgovora na pitanje: „Da li biste ušli u vezu s invalidnom osobom?“	21
4.10. Rezultati odgovora na pitanje: „Imate li predrasude o invalidnim osobama?“	22
4.11. Rezultati odgovora na pitanje: „Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta?“	23
4.12. Rezultati odgovora na pitanje: „Prihvaćate li osobe s invaliditetom za prijatelja?“	25
4.13. Rezultati odgovora na pitanje: „Tijekom školovanja da li Vam se mišljenje o osobama s invaliditetom promijenilo?“	26

4.14. Rezultati odgovora na pitanje: „Smatrate li da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega Vama kao zdravstvenom radniku?“	27
5. RASPRAVA.....	29
6. ZAKLJUČAK.....	33
7. LITERATURA.....	35
8. SAŽETAK	36
9. PRILOZI	38
9.1. Anketno istraživanje - Stavovi studenata o invalidnim osobama.....	38

1. UVOD

Osobe s invaliditetom često su zakinute od strane društva. Razlog tome je najčešće nedovoljno znanje i predrasude o osobama s invaliditetom. Vrlo često su osobe s invaliditetom diskriminirane od strane društva. Diskriminacijom se smatra propust da se osobama s invaliditetom, sukladno njihovim specifičnim potrebama, omogući korištenje javno dostupnih resursa, sudjelovanje u javnom i privatnom životu, pristup radnom mjestu i odgovarajući uvjeti rada, korištenje opreme i na drugi način koji nije nerazmjern teret za onoga tko je to dužan omogućiti. Zakonom o suzbijanju diskriminacije zabranjuje se stavljanje bilo koga u nepovoljniji položaj na osnovu invaliditeta te stavljanje u takav položaj na osnovu pogrešne predodžbe o postojanju invaliditeta, uključujući i osobe povezane rodbinskim ili drugim vezama s osobama s invaliditetom. Inkluzija ili socijalna uključenost ne podrazumijeva izjednačavanje svih ljudi, već uvažavanje različitosti svakog pojedinca.

Procjene UN-a pokazuju da je problem mnogo rašireniji nego što se misli : od deset stanovnika svake zemlje barem je jedan u izvjesnoj mjeri invalid. Teško je ustanoviti koliko je osoba s invaliditetom u svijetu, procjenjuje se da je na svijetu 100 milijuna osoba s invaliditetom s većinom u zemljama u razvoju.

1.1. Definiranje stavova i o čemu oni ovise

„Stav je stečena, relativno trajna i stabilna organizacija pozitivnih i negativnih emocija, vrednovanja i reagiranja prema nekom objektu. Iako su relativno trajni i otporni na promjene, pod utjecajem novih iskustva ipak se mogu mijenjati. Razlikujemo tri komponente stava:

- kognitivna (ono što se zna o objektu stava i način kako se vrednuje),
- emocionalna (osjećajni ili čuvstveni odnos prema objektu),
- konativna (spremnost na akciju)“ (1).

Snažan utjecaj na formiranje stavova, iako daleko slabiji od utjecaja roditelja imaju i odgojno-obrazovne institucije, od vrtića do fakulteta, te skupina vršnjaka s kojima se dijete druži. U predškolskim ustanovama djeca počinju interakciju s

vršnjacima i usvajaju prve lekcije o ljudskim odnosima. Postoje nepobitni dokazi da odgajatelji, učitelji i drugi stručni suradnici mogu imati važnu ulogu u sklapanju prijateljstva između djece s poteškoćama u razvoju i zdrave djece, tako pomažu obiteljima s bolesnom djecom ostvariti neke ciljeve - razvoj prijateljskih odnosa njihove bolesne djece. Stavovi prema osobama s invaliditetom nisu urođeni već stečeni, naučeni kroz predrasude drugih.

Mijenjanje stavova veoma je kompleksan i dugotrajan proces zbog nekoliko razloga:

- glavno obilježje svake predrasude je uporno održavanje
- slaba i nedovoljna informiranost građana
- tradicija i konzervativno shvaćanje o tome što treba smatrati normalnim, a što abnormalnim
- pasivnost institucija i službi koje su najpozvanije da rješavaju probleme osoba s invaliditetom
- pogrešni i neujednačeni stavovi samih stručnjaka prema osobama s invaliditetom

1.2. Definiranje pojma invaliditet

Pojmovi koji označavaju osobe s posebnim potrebama neprestano se mijenjaju i razvijaju pri čemu je taj razvoj uvjetovan napretkom znanosti, i promjenama u odnosu društva prema osobama s posebnim potrebama. Jezičnu promjenu potiče i želja da se posvjedoči da je osoba s nekim oštećenjem prije svega osoba, koju trebamo poštivati i omogućiti joj da primjeni svoje talente. Naziv osobe s invaliditetom potječe od latinske riječi „invalidus“ (manje vrijedan, nejak, nemoćan i slab), a označava osobe s dugotrajnim tjelesnim, mentalnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njihovo potpuno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

U stručno-znanstvenoj, zakonodavnoj i svakodnevnoj uporabi susrećemo i druge termine, od kojih su neki nestali iz uporabe. Različiti su nazivi za osobe s posebnim potrebama: često čujemo da su to osobe s invaliditetom, hendikepirane

osobe, osobe s tjelesnim oštećenjem, invalidi i slično. U svakodnevnom govoru susrećemo se s velikim brojem neadekvatnih izraza koji se odnose na osobe s invaliditetom i mogu biti uvredljivi za takve osobe. Vrlo je teško reći koji je izraz za osobe s invaliditetom ispravan. Standardizirani način izražavanja ne postoji, mnogi se stručnjaci razilaze u mišljenju kada je riječ o nazivu osobe s invaliditetom ili osobe s posebnim potrebama. Danas je prihvaćen izraz osobe s posebnim potrebama što nije propisano zakonom o osobama s posebnim potrebama.

Svjetska zdravstvena organizacija definira pojam invaliditet kao: „Invaliditet je bilo kakvo oštećenje ili nedostatak (koje proizlazi iz oštećenja) sposobnosti za obavljanje neke aktivnosti na način ili u opsegu koji se smatra normalnim za ljudsko biće“ (2). Pojam osobe s posebnim potrebama prema deklaraciji UN-a o pravima osoba s posebnim potrebama, govori da su to one osobe koje zbog prirođenog ili zadobivenog oštećenja nisu u stanju osigurati vlastitom snagom ili barem djelomičnom snagom odgovarajući položaj na poslu, u zvanju i društvu odnosno kojima se zbog bolesti, nesreće ili loših životnih uvjeta njihov život toliko izmijenio da nisu više sposobne uključiti se u sve oblike svakodnevnog života. U užem smislu riječi, tu ubrajamo osobe s genetičkim manama koje ne dopuštaju normalan razvoj i djelovanje tjelesnih funkcija ili mentalnih sposobnosti, i sve osobe kod kojih se opisani nedostaci pojavljuju u kasnijem životu zbog različitih bolesti ili nesreća. Konkretno, to su osobe koje imaju oštećenje vida, oštećenje sluha oštećenje govorno-glasovne komunikacije, tjelesna oštećenja, mentalnu retardaciju, autizam, duševni poremećaji te više vrsta oštećenja. U grupu osoba s posebnim potrebama, možemo ubrojiti sve osobe kojima je potrebna pomoć druge osobe u svakodnevnom funkcioniranju. U tu grupu možemo uključiti i starije, nemoćne i napuštene osobe, siročad, alkoholičare i ovisnike o narkoticima, nepismene i odgojno zapostavljene, zatvorenike i slično.

1.3. Pristup osobama s invaliditetom kroz povijest

Pristup osobama s posebnim potrebama prolazio je kroz povijest različita razdoblja u kojima su uglavnom bile proganjane i obespravljene. Antičko doba je bilo netolerantno i okrutno prema osobama s posebnim potrebama. U srednjem vijeku osobe s duševnim smetnjama i gluhoonijeme osobe okovali su lancima mučili i

istjerivali „demone“. U vrijeme humanizma i renesanse odnos prema osobama s invaliditetom postaje humaniji, pa se tako bogati pojedinci počinju brinuti za te osobe. Stvaranjem građanskog odnosa počinju se mijenjati odnosi prema osobama s posebnim potrebama. Početkom 19. stoljeća otvara se prva škola za osobe s posebnim potrebama u Parizu, zatim se njihovo otvaranje nastavlja tijekom cijelog stoljeća po Europi, Velikoj Britaniji i SAD-u. U Sparti su djecu s invaliditetom ostavljali na pustim mjestima ili u šumi. Infanticid je bio uobičajeni i držalo se da je to normalan način rješavanja problema djece koja su bolesna, neželjena ili imaju određeni invaliditet. Odrasli koji su u borbama stekli invaliditet imali su povlašteni položaj dok su se ostali smatrali beskorisnima. Stvaranjem građanskog društva počinju se i mijenjati odnosi prema osobama s posebnim potrebama. Osobe s posebnim potrebama svojim radom značajno su pridonijele na definiranje položaja u društvu. Nakon izlaza iz ranga „zaštićenih“, oni preuzimaju odgovornosti i prava u zajednici.

Europske države kroz svoju asocijaciju Vijeće Europe donijele su i dva dokumenta vezana uz pravna, socijalna i gospodarska područja za osobe s posebnim potrebama.

1. Europska socijalna povelja (opći dokument o zajedničkim osnovama u uređenja socijalnog položaja građana).
2. Usklađena politika rehabilitacije osoba s invaliditetom koja je usmjerena ostvarivanju zajedničkih prava osoba.

Dokumente o pravnom, gospodarskom i socijalnom položaju osoba s invaliditetom koje je usvojio Europski parlament i njegova tijela dužne su poštivati države Europske unije što se i prati monitoringom (3).

1.4. Osobe s invaliditetom u Hrvatskoj

Rad sa mentalno retardiranim osobama počinje 1930. godine u Zagrebu. Vrijeme poslije drugog svjetskog rata donosi veću ekspanziju specijalnih škola, ustanova, fondova i metoda rada s osobama s posebnim potrebama. Ratni vojni i

civilni invalidi postaju značajna skupina s značajnim društvenim statusom zbog svog doprinosa i stradanja u ratu. Sedamdesetih godina 20. stoljeća počinje ideja integracije gdje se osobe s invaliditetom uvažavaju kao ravnopravne osobe u školovanju, zapošljavanju i svim oblicima društvenog i političkog djelovanja.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Hrvatskoj je evidentirano 520 437 osoba s invaliditetom. Najviše osoba s invaliditetom evidentirano je u gradu Zagrebu dok je najmanje osoba s invaliditetom evidentirano u Ličko-senjskoj županiji. Raspolaganje odgovarajućim podacima o invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Unapređenje razine zdravlja pučanstva ima cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine.

1.5. Kompetencije prvostupnika sestrinstva

Nakon završenog preddiplomskog studija sestrinstva studenti primjenjuju znanja i vještine iz područja zdravstvene njege, osnovnih predmeta struke i društvene skupine predmeta u razumijevanju fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih pojedinaca. Prvostupnica sestrinstva kompetentna za provođenje zdravstvene njege na svim nivoima zdravstvene zaštite, sudjeluju u planiranju, pripremanju i provođenju kako zdravstvene njege tako i medicinsko – tehničkih zahvata, osiguravaju povjerljivost kako pisanih tako i usmenih podataka dobivenih od pacijenata, primjenjuju načela sestrinske etike, razvijaju samostalnost i samoinicijativnost u okviru profesionalne odgovornosti, koriste suvremenu informacijsku tehnologiju te sudjeluju u unapređenju i osiguravanju kakvoće postupaka zdravstvene njege.

2. CILJ RADA

Cilj ovog rada je prikazati stavove studenta 1., 2., i 3. godine studija sestrinstva prema osobama s invaliditetom.

U istraživanju je postavljeno nekoliko podciljeva:

1. Usporediti dobivene rezultate prema godini studiranja
2. Usporediti dobivene rezultate prema načinu financiranja

3. ISPITANICI I METODE

Ispitanici koji su sudjelovali u provođenju istraživanja su studenti sestrinstva Visoke tehničke škole u Bjelovaru 1., 2. i 3. godine redovnog i izvanrednog studija. Sudjelovalo je nasumično odabrano 180 studenata, po 30 studenata od svake godine redovnog i izvanrednog studija.

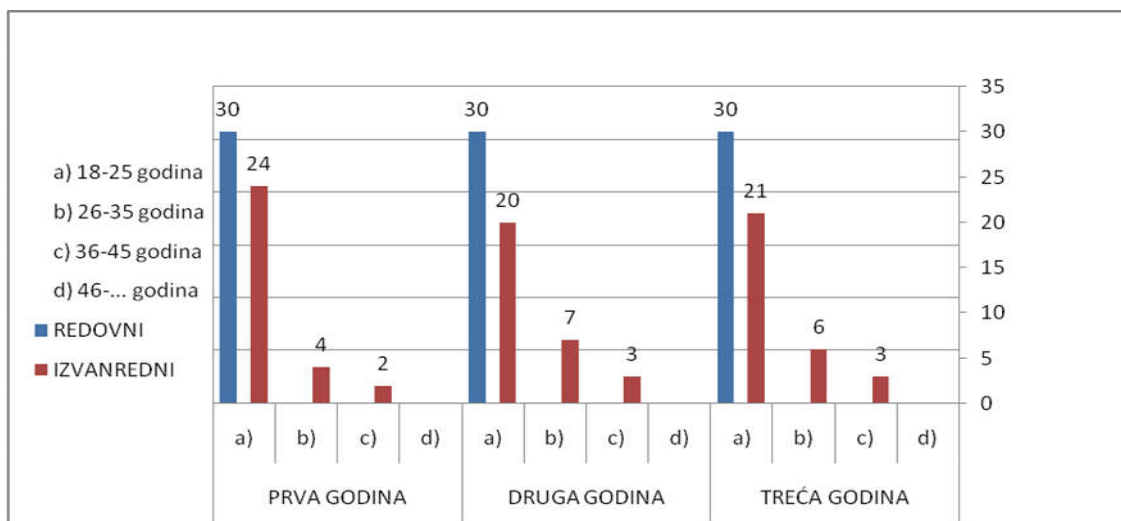
Ispitanici su odgovarali na pitanja koja su bila ponuđena u već pripremljenoj anketi zatvorenog tipa pitanja.

Anketa se sastoji od nezavisnih varijabli:

- dob,
- spol,
- godina studija
- način studiranja

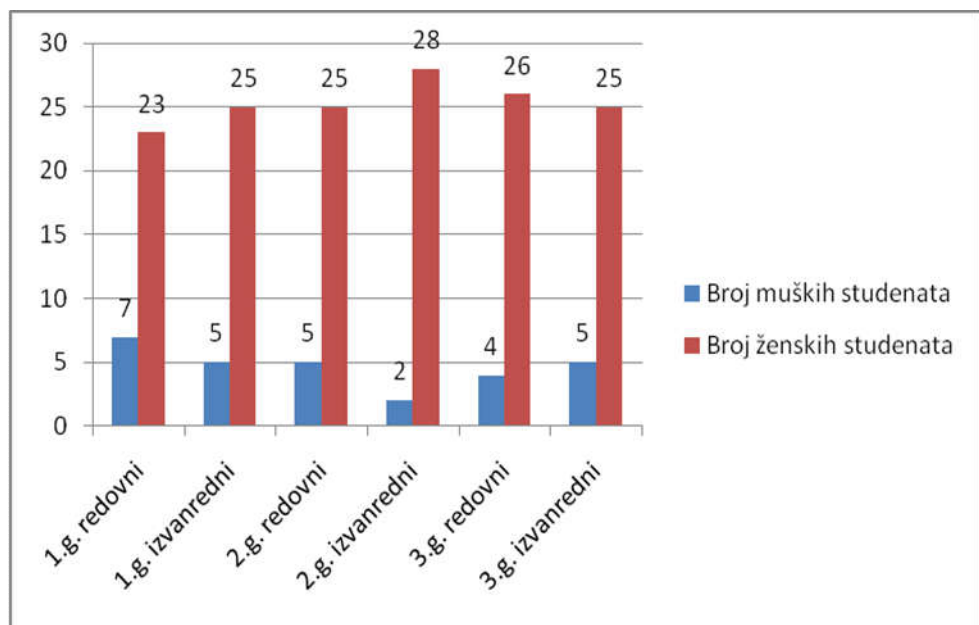
i zavisnih varijabli kao što su:

- mišljenja i stavovi o osobama s invaliditetom
- predrasude o osobama s invaliditetom
- prihvaćanje osobe s invaliditetom za prijatelja
- mišljenje o pravima osoba s invaliditetom
- mijenjanje stavova tijekom školovanja
- koliko često su smo u kontaktu s osobama s invaliditetom
- mišljenje i stavovi o ulasku u vezu s osobom s invaliditetom
- kako se osjećamo u društvu osoba s invaliditetom
- mišljenje i stavovi o školovanju osoba s invaliditetom
- stavovi o roditeljstvu osoba s invaliditetom
- izbjegavanje osoba s invaliditetom
- koliko često smo u kontaktu s osobama s invaliditetom
- mišljenje i stavovi o položaju osoba s invaliditetom u društvu

Grafikon 2: Dobna struktura studenata Visoke tehničke škole

Većina ispitanika je u dobi između 18 i 25 godina, što možemo vidjeti iz priloženog grafikona. Pojedinačno za svaku godinu to znači da su redovni studenti 1., 2. i 3. godine njih 100% u dobnoj skupini između 18 i 25 godina. Izvanredni studenti 1. godine njih 24 je u dobnoj skupini između 18 i 25 godina, 4 studenta su u dobnoj skupini između 26 i 35 godina, dok je samo 2 studenta u dobnoj skupini između 36 i 45 godina. Izvanredni studenti 2. godine njih 20 je u dobnoj skupini između 18 i 25 godina, 7 studenata je u dobnoj skupini između 26 i 35 godina dok je 3 studenta u dobnoj skupini između 36 i 45 godina. Izvanredni studenti 3. godine njih 21 je u dobnoj skupini između 18 i 25 godina, 6 studenata je u dobi između 26 i 35 godina dok je 3 studenta u dobi između 36 i 45 godina.

Grafikon 3 : Podjela prema spolu

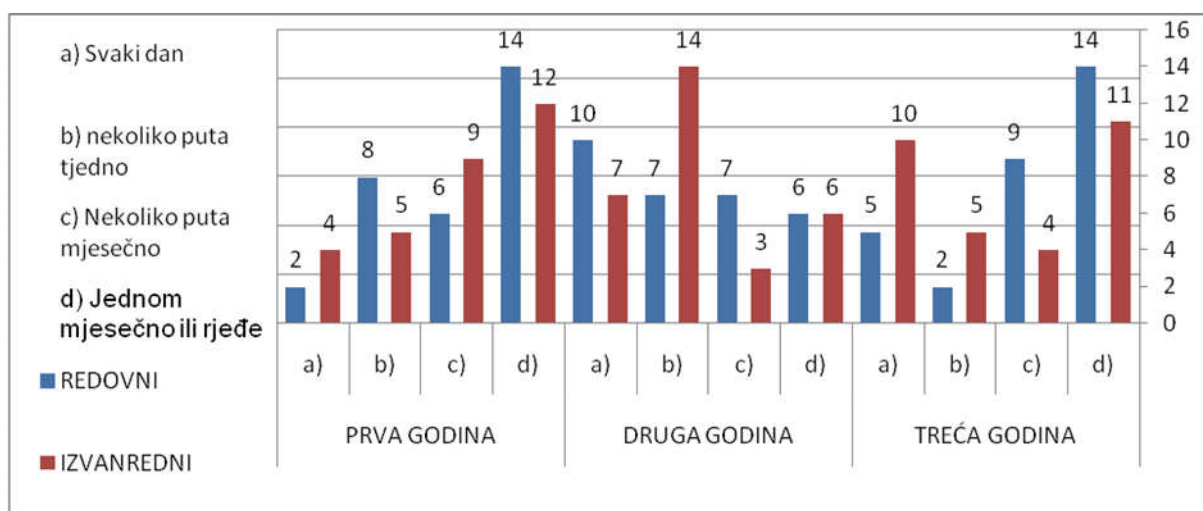
Većina ispitanih studenata ženskog je spola, dok je manji dio studenata muškog spola, što i odgovara spolnoj zastupljenosti studenata sestrinstva. Pojedinačno za svaku godinu to znači da je od 30 ispitanih studenata 1. godine redovnog studija 7 studenata muškog spola, te 23 ispitane studentice. Od 30 ispitanih studenata 1. godine izvanrednih 5 studenata je muškog spola dok je 25 ispitanih studentica, isti slučaj je i sa 2. godinom redovnih 5 je ispitanih studenata muškog spola, a 25 je ispitanih studentica. Najmanje ispitanih studenata muškog spola je na 2. godini izvanrednog studija, tek 2 ispitana studenta i 28 ispitanih studentica. Na 3. godini redovnog studija ispitano je 4 studenta muškog spola i 26 ispitane studentice. Također na 3. godini izvanrednog studija ispitano je 5 studenata muškog spola i 25 ispitane studentice.

U istraživanju ćemo spomenuti podjelu ispitanika prema spolu pojedinačno za svako pitanje, ali s obzirom na vrlo mali broj ispitanika muškog spola na ispitanim godinama studija podjelu po spolu nećemo posebno grafički prikazati u radu.

4. REZULTATI

U ovom poglavlju prikazani su dobiveni rezultati na temu istraživanja stavova studenata sestrinstva Visoke tehničke škole u Bjelovaru prema osobama s invaliditetom pojedinačno za svako navedeno pitanje.

4.1. Rezultati odgovora na pitanje „Koliko često ste u kontaktu s osobama s invaliditetom?“

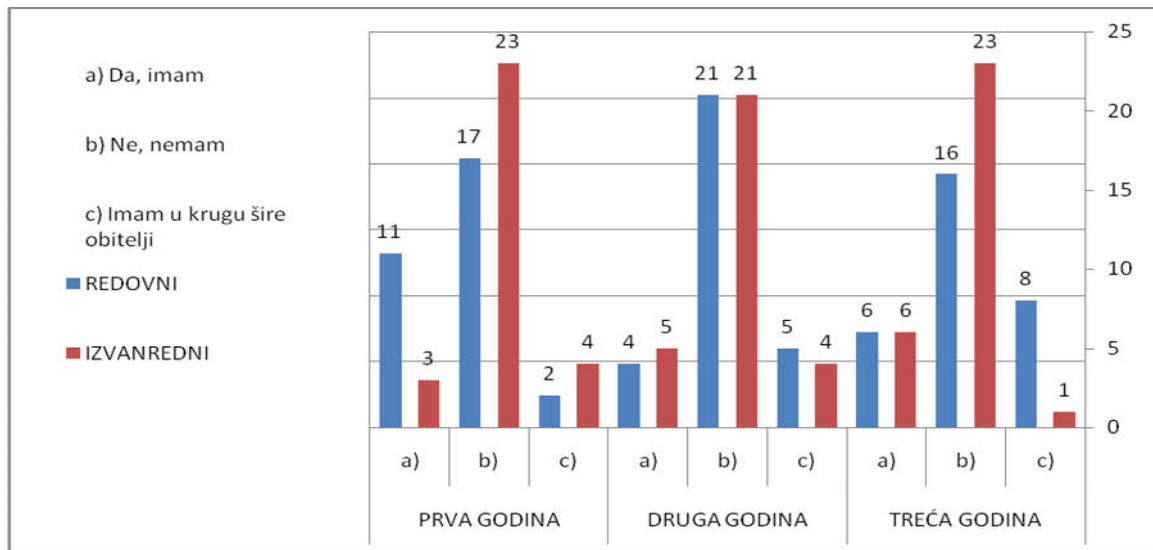

Grafikon 4 : Koliko često ste u kontaktu s osobama s invaliditetom?

Samo 6,66% redovnih studenata 1. godine je u svakodnevnom kontaktu s osobama s invaliditetom, njih 26,66% nekoliko puta tjedno se susreću s osobama s invaliditetom od kojih je 6,66% muškog spola, a 20% ženskog spola, 20% studenata susreću se s osobama s invaliditetom tek nekoliko puta mjesečno a najveći broj redovnih studenata njih 46,66% susreću se s osobama s invaliditetom jednom mjesečno ili rjeđe, od ukupnog broja 3,33% su studenti muškog spola. Izvanredni studenti 1. godine njih 13,33% susreću se s osobama s invaliditetom svakodnevno, nekoliko puta tjedno s osobama s invaliditetom susreću se 16,66% studenata od kojih je 6,66% studenata muškog spola, njih 30% susreću se s osobama s invaliditetom nekoliko puta mjesečno, a 40% studenata susreću se s osobama s invaliditetom jednom mjesečno ili rjeđe od kojih je 10% studenata muškog spola.

Studenti 2. godine redovnog studija nešto su češće u svakodnevnom kontaktu s osobama s invaliditetom njih 33,33% od kojih je 3,33% studenata muškog spola nekoliko puta tjedno se susreću s osobama s invaliditetom, 23,33% studenata nekoliko puta mjesečno dok se njih 20% susreću jednom mjesečno ili rjeđe od kojih je 6,66% studenata muškog spola. Izvanredni studenti njih 23,33% je u svakodnevnom kontaktu s osobama s invaliditetom od kojih je 6,66% studenata muškog spola, najveći broj izvanrednih studenata susreću se s osobama s invaliditetom nekoliko puta tjedno njih 46,66% od kojih je 6,66% studenata muškog spola, manji broj studenata 10% je u kontaktu s osobama s invaliditetom nekoliko puta mjesečno od kojih je 3,33% studenata muškog spola dok je 20% studenata rijetko u kontaktu s osobama s invaliditetom. Studenti 3. godine redovnog studija njih 16,66% je u svakodnevnom kontaktu s osobama s invaliditetom od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 6,66% studenata susreće se s invalidnim osobama jednom tjedno, 30% studenata susreće se nekoliko puta mjesečno s osobama s invaliditetom od kojih je 6,66% studenata muškog spola dok se najveći broj studenata 3. godine susreće s invalidnim osobama jednom mjesečno ili rjeđe. Izvanredni studenti 3. godine u svakodnevnom su kontaktu s osobama s invaliditetom njih 33,33% od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 16,66% studenata susreće se s invalidnim osobama jednom tjedno od kojih je 3,33% studenata muškog spola, njih 13,33% susreće se s osobama s invaliditetom nekoliko puta mjesečno, a 36,66% studenata susreće se s osobama s invaliditetom jednom mjesečno ili rjeđe.

4.2. Rezultati odgovora na pitanje: „Imate li u obitelji osobu s invaliditetom?“

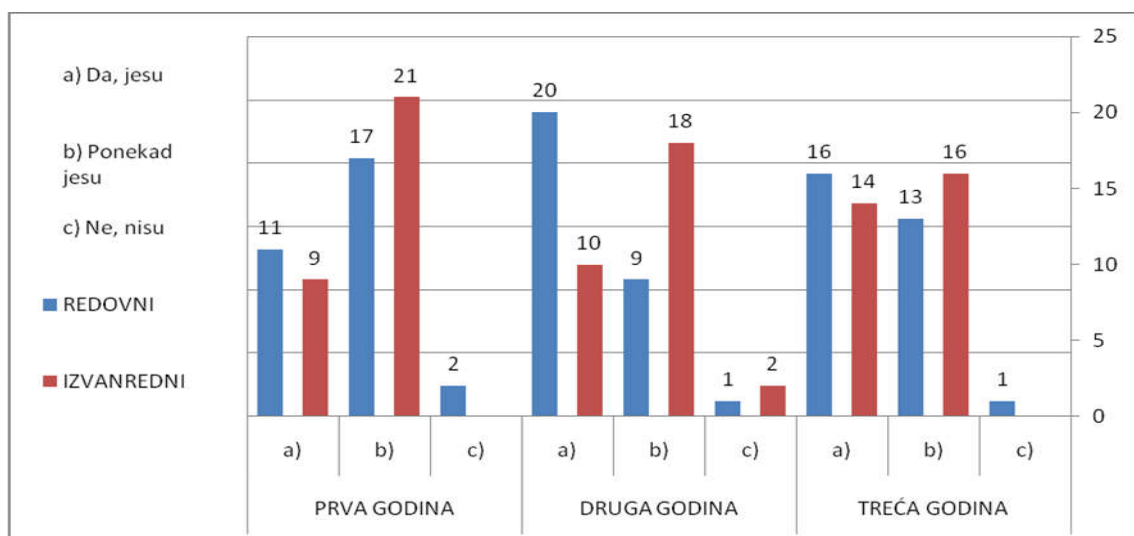

Grafikon 5 : Imate li u obitelji osobu s invaliditetom?

Redovni studenti 1. godine imaju u obitelji osobu s invaliditetom njih 36,66% od kojih je 6,66% studenata muškog spola, njih 56,66% nema u obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola, dok njih 6,66% ima u krugu šire obitelji osobu s invaliditetom. Izvanredni studenti 1. godine njih 10% ima u obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 3,33% studenata muškog spola, njih 76,66% nema u obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 13,33% studenata muškog spola, dok 13,33% izvanrednih studenata 1. godine ima u krugu šire obitelji osobu s invaliditetom. Redovni studenti 2. godine imaju u obitelji osobu s invaliditetom njih 13,33%, 70% studenata nema u obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola dok 16,66% ima u krugu šire obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 3,33% studenata muškog spola. Izvanredni studenti imaju u obitelji osobu s invaliditetom njih 16,66%, 70% nema u obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 6,66% studenata muškog spola, dok 13,33% izvanrednih studenata 2. godine ima osobu s invaliditetom u krugu šire obitelji. Redovni studenti 3. godine imaju u obitelji osobu s invaliditetom njih 20% dok 53,33% studenata od kojih je 13,33% studenata muškog spola nema u obitelji osobu s invaliditetom, dok 26,66% ima u krugu šire obitelji osobu s invaliditetom. Izvanredni studenti 3. godine također imaju u obitelji

osobu s invaliditetom njih 20%, njih 76,66% nema u obitelji osobu s invaliditetom od kojih je 16,66% osoba muškog spola, dok 3,33% studenata ima osobu s invaliditetom u krugu šire obitelji.

4.3. Rezultati odgovora na pitanje: „Mislite li da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva?“

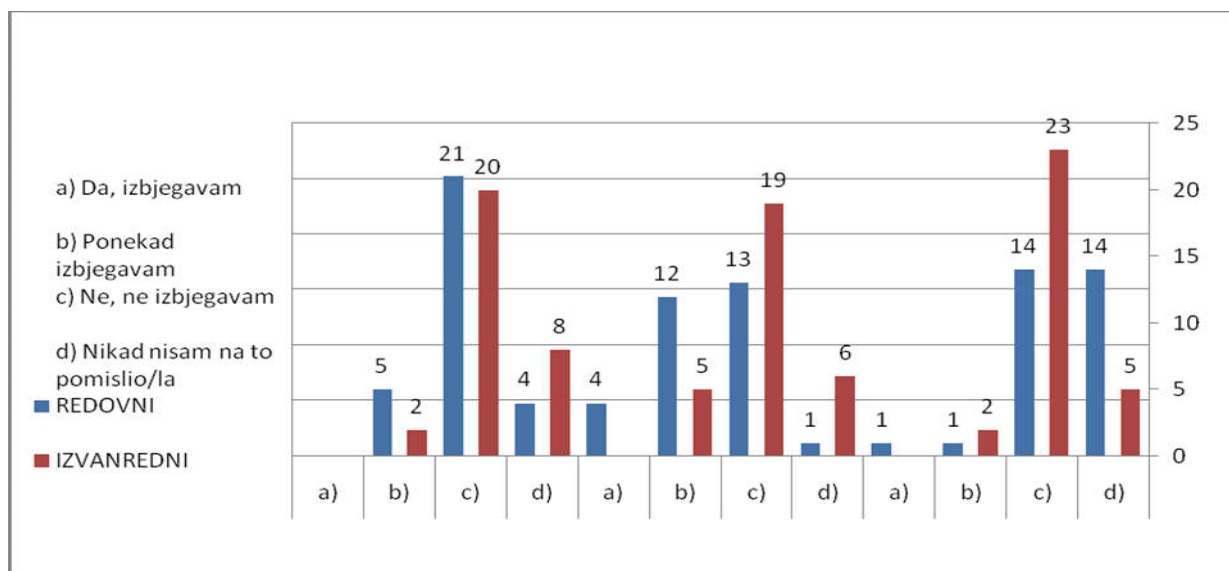

Grafikon 6 : Mislite li da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva?

Na pitanje da li su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva 36,66% studenata 1. godine redovnih je odgovorilo da jesu od kojih je 3,33% studenata muškog spola, njih 56,66%, od kojih je 6,66% studenata muškog spola misli da ponekad jesu, dok 6,66% studenata smatra da nisu zakinute od strane društva. Izvanredni studenti 1. godine misle da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva njih 30% od kojih je 3,33% studenata muškog spola, njih 70% od kojih je 16,66% studenata muškog spola misli da su osobe s invaliditetom ponekad zakinute od strane društva. Studenti 2. godine redovnog studija njih 66,66% od kojih 6,66% studenata muškog spola smatra da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva, njih 30% smatra da su ponekad zakinute od strane društva od kojih 3,33% studenata muškog spola, dok 3,33% misli da nisu zakinute od strane društva. Izvanredni studenti 2. godine njih 33,33% također smatraju da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva, njih 60% smatra da su osobe s invaliditetom

ponekad zakinute od strane društva od kojih 6,66% studenata muškog spola, dok 6,66% misli da nisu zakinute od strane društva. Redovni studenti 3. godine njih 53,33% smatraju da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva od kojih je 13,33% studenata muškog spola, 43,33% studenata smatra da su ponekad zakinute od strane društva, dok 3,33% smatra da nisu zakinute od strane društva. Izvanredni studenti 3. godine njih 46,66% misli da su osobe s invaliditetom zakinute od strane društva, 53,33% studenata od kojih je 16,66% studenata muškog spola smatraju da su osobe s invaliditetom ponekad zakinute od strane društva.

4.4. Rezultati odgovora na pitanje: „Izbjegavate li ponekad susret ili druženje s invalidnim osobama?“

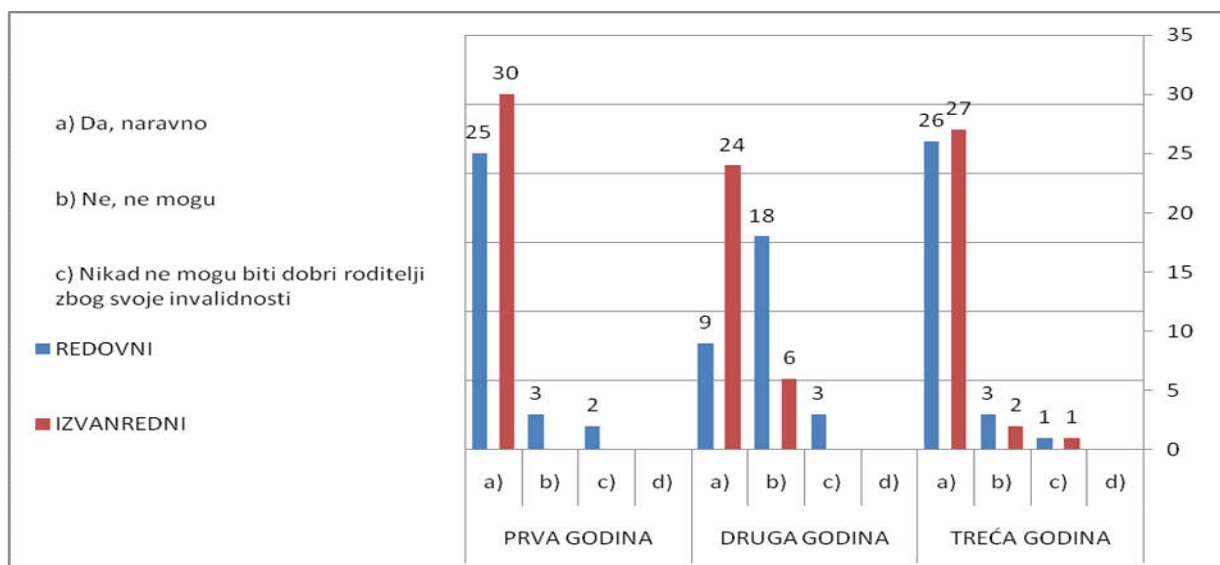

Grafikon 7 : Izbjegavate li ponekad bliski susret ili druženje s invalidnim osobama?

Na pitanje izbjegavate li bliski susret ili druženje s invalidnim osobama redovni studenti 1. godine redovnih odgovorili su da ponekad izbjegavaju njih 16,66% od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 70% ne izbjegava od kojih je 16,66% studenata muškog spola i 13,33% nikada na to nije ni pomislilo. Izvanredni studenti 1. godine odgovorili su da ponekad izbjegavaju druženje s osobama s invaliditetom njih 6,66%, njih 66,66% od kojih je 16,66% studenata muškog spola ne izbjegava druženje s osobama s invaliditetom dok 26,66% nikada nije ni pomislilo na to. Redovni studenti 2. godine izjasnili su se kako njih 13,33% od kojih 3,33% studenata

muškog spola izbjegava druženje s osobama s invaliditetom, njih 40% ponekad izbjegava druženje s osobama s invaliditetom, 43,33% ne izbjegava druženje s osobama s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola, dok 3,33% nikad na to nije ni pomislilo. Izvanredni studenti 2. godine njih 16,66% ponekad izbjegava druženje s osobama s invaliditetom, 63,33% od kojih 6,66% studenata muškog spola ne izbjegava osobe s invaliditetom, a njih 20% na to nikada nije niti pomislilo. Redovni studenti 3. godine izjasnili su se kako njih 3,33% izbjegava osobe s invaliditetom, dok 3,33% ponekad izbjegava druženje s osobama s invaliditetom, 46,66% od kojih 13,33% studenata muškog spola ne izbjegava druženje s osobama s invaliditetom te 46,66% nije nikada na to niti pomislilo. Izvanredni studenti 3. godine izjasnili su se kako 6,66% studenata ponekad izbjegava druženje s osobama s invaliditetom, njih 76,66% od kojih 16,66% studenata muškog spola ne izbjegava druženje s osobama s invaliditetom dok 16,66% nije na to nikad pomislilo.

4.5. Rezultati odgovora na pitanje: „Mislite li da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji?“

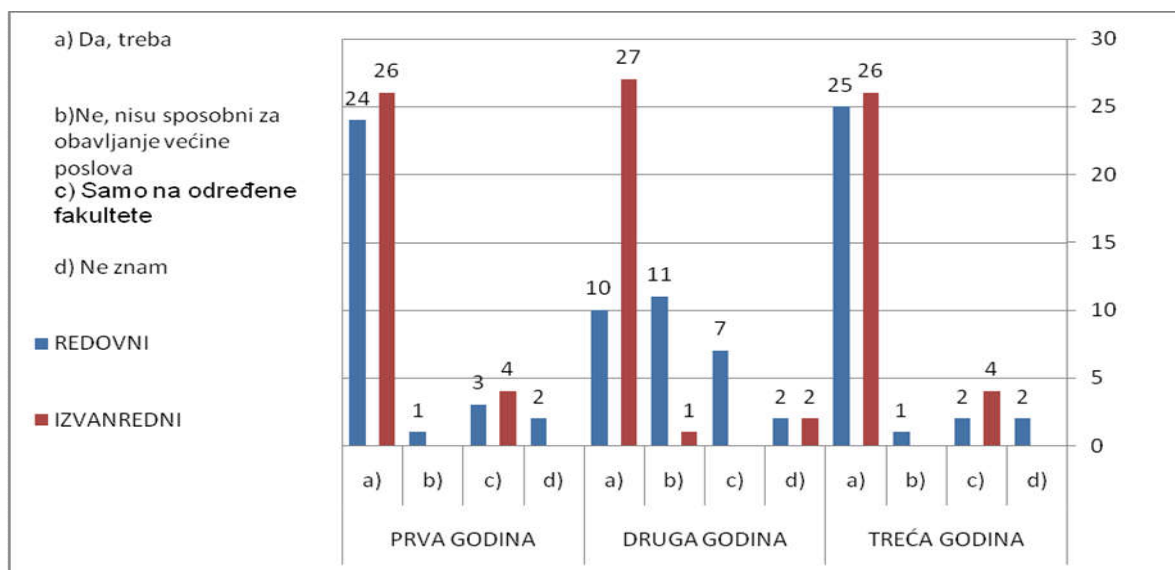

Grafikon 8 : Mislite li da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji?

Na pitanje o roditeljstvu osoba s invaliditetom redovni studenti 1. godine odgovorili su u vrlo visokom postotku 83,33% od kojih 23,33% studenata muškog spola da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji, njih 10% smatra da ne mogu biti dobri roditelji i 6,66% misli da nikad ne mogu biti dobri roditelji radi svoje

invalidnosti. Izvanredni studenti 1. godine njih 100% od kojih 16,66% studenata muškog spola odgovorili su kako osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji. Redovni studenti 2. godine odgovorili su u postotku od 30% da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji, 60% studenata smatra da ne mogu biti dobri roditelji od kojih je 16,66% studenata muškog spola te njih 10% smatra da ne mogu biti dobri roditelji radi svoje invalidnosti. Izvanredni studenti 2. godine 80% smatraju da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 20% studenata smatra da ne mogu biti dobri roditelji. Redovni studenti 3. godine njih 86,66% od kojih je 13,33% studenata muškog spola smatra da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji, njih 10% smatra da osobe s invaliditetom ne mogu biti dobri roditelji te 3,33% studenata smatra da ne mogu biti dobri roditelji zbog svoje invalidnosti. Izvanredni studenti 3. godine njih 90% smatra da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji od kojih je 16,66% studenata muškog spola, njih 6,66% smatra da ne mogu biti dobri roditelji, dok 3,33% smatra da ne mogu biti dobri roditelji radi svoje invalidnosti.

4.6. Rezultati odgovora na pitanje: „Mislite li da osobi s invaliditetom treba omogućiti studiranje?“

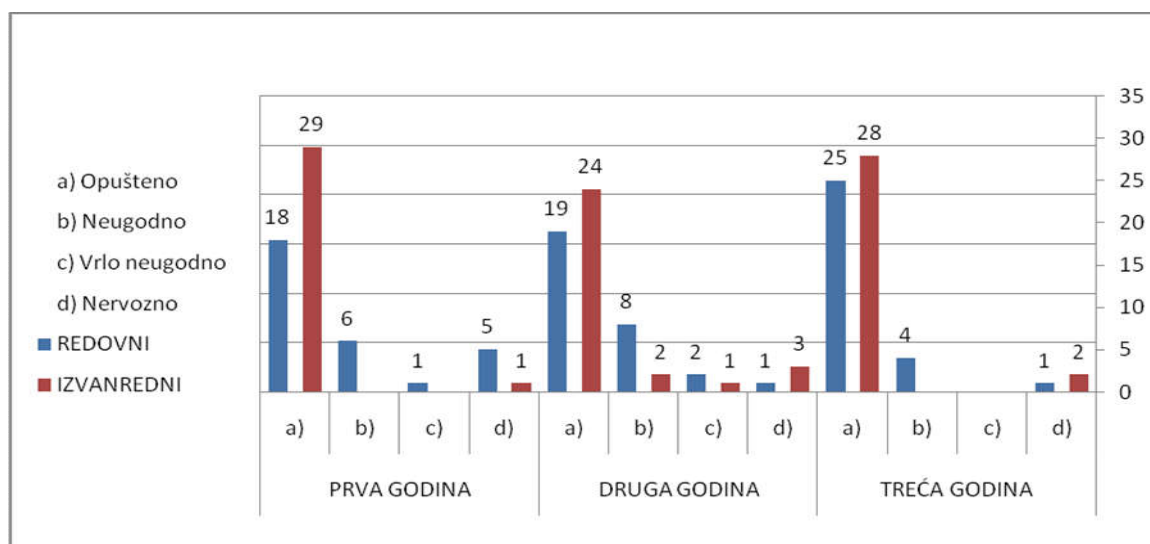

Grafikon 9 : Mislite li da osobi s invaliditetom treba omogućiti studiranje?

Na pitanje da li osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje mišljenja su različita, 80% redovnih studenata 1. godine od kojih je 16,66% studenata muškog spola smatraju da osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje, manji dio studenata 3,33% smatra da invalidnim osobama ne treba omogućiti studiranje jer nisu sposobni za obavljanje većine poslova, 10% od kojih je 3,33% studenata muškog spola, smatra da im se treba omogućiti studiranje ali samo na određenim fakultetima, 6,66% ne zna ili se ne želi izjasniti. Izvanredni studenti 1. godine njih 86,66% smatraju da se osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje, dok 13,33% studenata smatra da im se treba omogućiti studiranje ali samo na određenim fakultetima. Redovni studenti 2. godine njih 33,33% smatra da se osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje, 36,66% studenata smatra da im se ne treba omogućiti studiranje, 23,33% smatra da im se treba omogućiti studiranje samo na određenim fakultetima dok 6,66% ne zna ili se ne želi izjasniti. Izvanredni studenti 2. godine njih 90% smatra da se osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 3,33% smatra da im se ne treba omogućiti studiranje, dok 6,66% ne zna ili se ne želi izjasniti. Redovni studenti 3. godine njih 83,33% smatraju da se osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje od kojih je

13,33% studenata muškog spola, 3,33% smatra da im se ne treba omogućiti studiranje, 6,66% smatra da im se treba omogućiti studiranje na određenim fakultetima, dok se također 6,66% ne želi izjasniti tj. ne zna. Izvanredni studenti 3. godine njih 86,66% smatra da se osobama s invaliditetom treba omogućiti studiranje od kojih je 16,66% studenata muškog spola, a ostali 13,33% smatra da im se treba omogućiti studiranje ali na određene fakultete.

4.7. Rezultati odgovora na pitanje: „Kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom?“

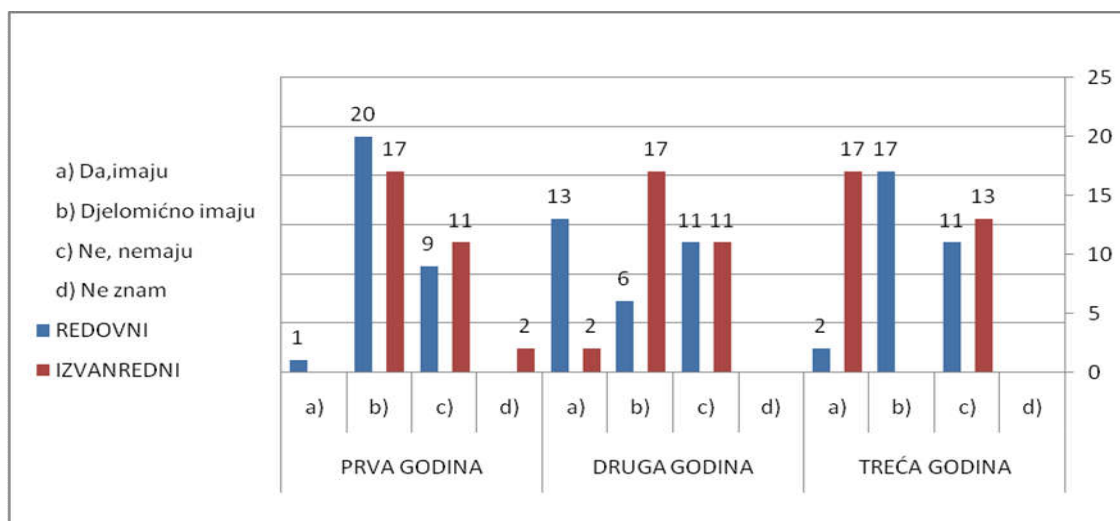

Grafikon 10 : Kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom?

Na pitanje kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom većina ud ukupnih studenata odgovorila je opušteno, pojedinačno redovni studenti 1. godine njih 60% osjeća se opušteno od kojih je 16,66% studenata muškog spola, neugodno se osjeća 20% studenata od kojih 6,66% studenata muškog spola, 3,33% studenata se osjeća vrlo neugodno, dok se 16,66% studenata osjeća nervozno u društvu osoba s invaliditetom. Izvanredni studenti 1. godine njih 96,66% osjeća se opušteno od kojih je 16,66% studenata muškog spola, dok se njih 3,33% osjeća nervozno. Redovni studenti 2. godine njih 63,33% osjeća se opušteno od kojih je 16,66% studenata muškog spola, njih 26,66% osjeća se neugodno od kojih je 3,33% studenata muškog spola, 6,66% studenata osjeća se vrlo neugodno, dok se 3,33% studenata osjeća

nervozno. Izvanredni studenti 2. godine njih 80% osjeća se opušteno od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 6,66% studenata se osjeća neugodno, 3,33% studenata se osjeća vrlo neugodno, dok se 10% studenata osjeća nervozno. Redovni studenti 3. godine njih 83,33% se osjeća opušteno u društvu osoba s invaliditetom od kojih je 13,33% studenata muškog spola, 13,33% studenata se osjeća neugodno, a njih 3,33% se osjeća nervozno. Izvanredni studenti 3. godine njih 93,33% osjeća se opušteno u društvu osoba s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola dok se 6,66% studenata osjeća nervozno.

4.8. Rezultati odgovora na pitanje: „Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima?“

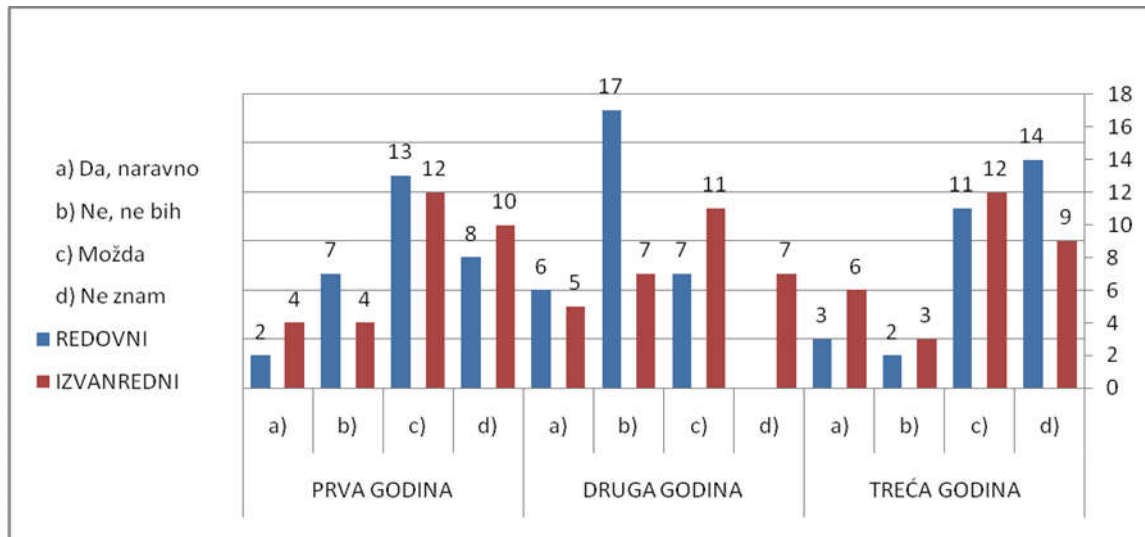

Grafikon 11 : Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima?

Redovni studenti 1. godine njih 3,33% smatra da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima, 66,66% smatra da osobe s invaliditetom djelomično imaju pristupačnost javnim mjestima od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 30% smatra da nemaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima od kojih je 6,66% studenata muškog spola. Izvanredni studenti 1. godine njih 56,66% smatraju da osobe s invaliditetom djelomično imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima od kojih je 13,33% studenata muškog spola, 36,33%

smatra da nemaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima od kojih je 3,33% studenata muškog spola, dok se 6,66% ne želi izjasniti tj. ne zna. Redovni studenti 2. godine njih 43,33% smatraju da imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 20% studenata smatra da osobe s invaliditetom imaju djelomičnu pristupačnost javnim mjestima od kojih je 3,33% studenata muškog spola, dok 36,66% studenata smatra da osobe s invaliditetom nemaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima. Izvanredni studenti 2. godine njih 6,66% smatra da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima, 56,66% smatra da imaju djelomičnu pristupačnost javnim mjestima od kojih je 6,66% studenata muškog spola, dok 36,66% studenata smatra da osobe s invaliditetom nemaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima. Redovni studenti 3. godine njih 6,66% smatra da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima, njih 56,66% smatra da imaju djelomičnu pristupačnost javnim mjestima od kojih je 13,33% studenata muškog spola, a 36,66% studenata smatra da nemaju odgovarajuću pristupačnost. Izvanredni studenti 3. godine njih 56,66% smatra da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima od kojih je 10% studenata muškog spola, dok njih 43,33% od kojih 6,66% studenata muškog spola smatra da nemaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima.

4.9. Rezultati odgovora na pitanje: „Da li biste ušli u vezu s invalidnom osobom?“

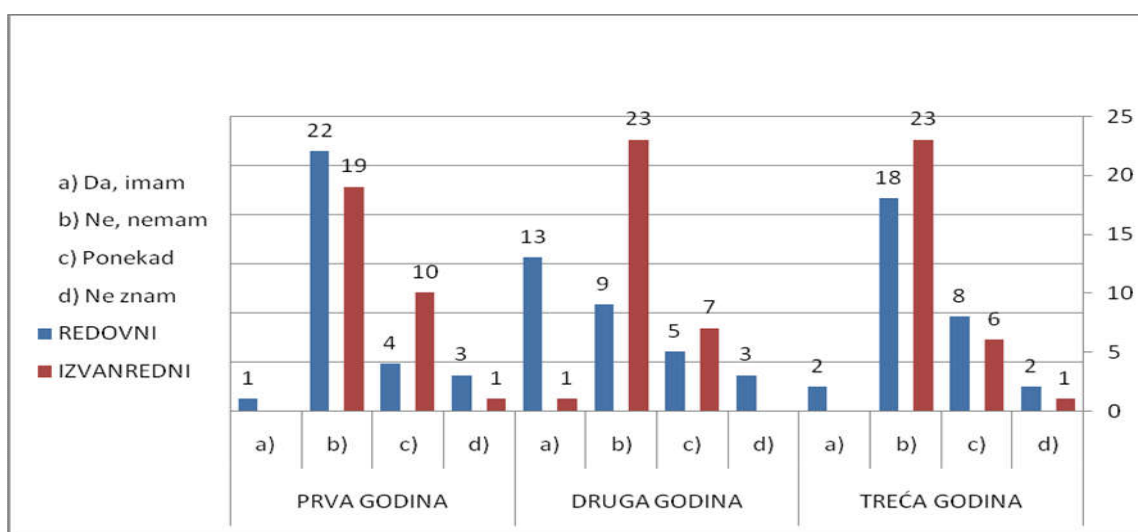

Grafikon 12 : Da li biste ušli u vezu s invalidnom osobom?

Redovni studenti 1. godine njih 6,66% bi ušlo u vezu s osobom s invaliditetom, 23,33% studenata ne bih ušli u vezu s invalidnom osobom, 43,33% od kojih 16,66% studenata muškog spola bih možda ušlo u vezu s invalidnom osobom, a njih 26,66% od kojih 6,66% studenata muškog spola se nije izjasnilo tj. ne zna. Izvanredni studenti 1. godine bi ušli u vezu s invalidnom osobom njih 13,33% od kojih je 3,33% studenata muškog spola, 13,33% studenata ne bi ušlo u vezu s invalidnom osobom, 40% od kojih 13,33% studenata muškog spola bih možda ušlo u vezu s osobom s invaliditetom, dok 33,33% studenata ne zna tj. nije se izjasnilo. Redovni studenti 2. godine njih 20% od kojih je 3,33% studenata muškog spola izjasnilo se da bi ušlo u vezu s osobom s invaliditetom, 56,66% studenata ne bi ušlo u vezu s osobom s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 23,33% studenata bi možda ušlo u vezu s osobama s invaliditetom. Izvanredni studenti 2. godine njih 16,66% bi ušlo u vezu s osobom s invaliditetom, njih 23,33% ne bi ušli u vezu s osobom s invaliditetom, 36,66% bi možda ušlo u vezu s osobom s invaliditetom od kojih je 6,66% studenata muškog spola, dok 23,33% studenata se nije izjasnilo tj. ne zna. Redovni studenti 3. godine njih 10% bi ušlo u vezu s invalidnom osobom, 6,66% ne bi ušlo u vezu s invalidnom osobom, 36,66% bih možda ušlo u vezu s invalidnom osobom od kojih je 10% studenata muškog spola, dok se 46,66% od kojih je 3,33%

studenta muškog spola nije izjasnilo tj. ne zna. Izvanredni studenti 3. godine njih 20% bi ušlo u vezu s invalidnom osobom, 10% studenata ne bi ušlo u vezu s invalidnom osobom, 40% studenata se izjasnilo da bi možda ušlo u vezu s invalidnom osobom od kojih je 6,66% studenata muškog spola, a njih 30% od kojih je 10% studenata muškog spola se nije izjasnilo tj. ne zna.

4.10. Rezultati odgovora na pitanje: „Imate li predrasude o invalidnim osobama?“

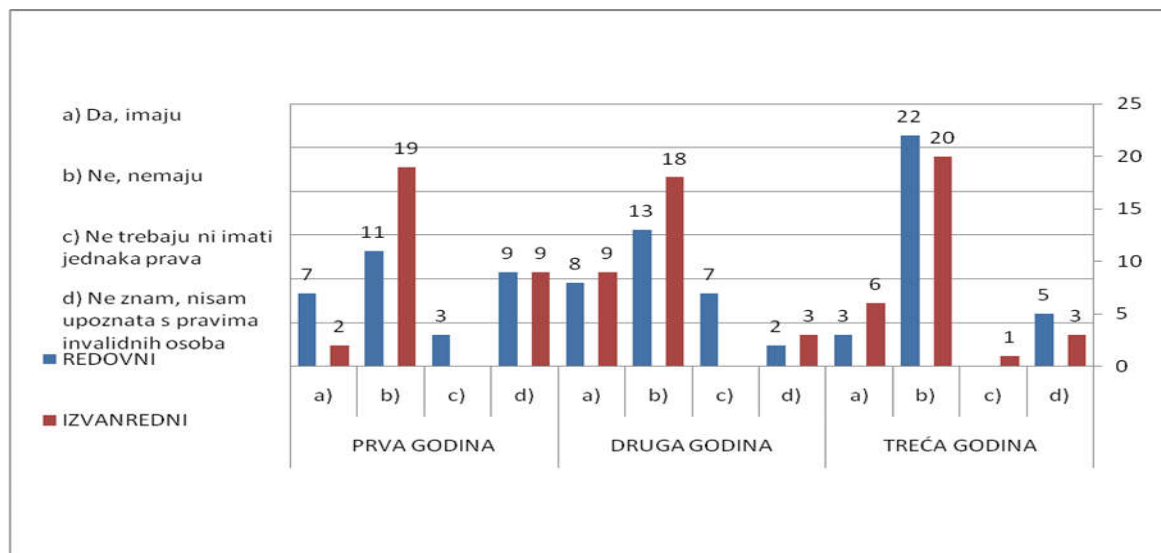

Grafikon 13 : Imate li predrasude o invalidnim osobama?

Na pitanje o predrasudama redovni studenti 1. godine njih 3,33% odgovorilo je da ima predrasude o invalidnim osobama, 73,33% od kojih 16,66% studenata muškog spola izjasnilo se da nema predrasude o invalidnim osobama, 13,33% izjasnilo se da ponekad ima predrasude o invalidnim osobama, dok se 10% studenata nije izjasnilo tj. ne zna. Izvanredni studenti 1. godine njih 63,33% izjasnilo se da nema predrasude o invalidnim osobama od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 33,33% izjasnilo se da ponekad ima predrasude o invalidnim osobama, dok se 3,33% studenata nije izjasnilo tj. ne zna. Redovni studenti 2. godine njih 43,33% izjasnilo se da ima predrasude o invalidnim osobama od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 30% studenata izjasnilo se da nema predrasude o invalidnim osobama od kojih je 3,33% studenata muškog spola, 16,66% studenata izjasnilo se

da ponekad ima predrasude o invalidnim osobama, dok se 10% studenata nije izjasnilo tj. ne zna. Izvanredni studenti 2. godine njih 3,33% izjasnilo se da ima predrasude o invalidnim osobama, 76,66% studenata izjasnilo se da nema predrasude o invalidnim osobama od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 23,33% izjasnilo se da ponekad ima predrasude o invalidnim osobama. Redovni studenti 3. godine njih 6,66% izjasnilo se da ima predrasude o invalidnim osobama, 60% se izjasnilo da nema predrasude o invalidnim osobama od kojih je 13,33% studenata muškog spola, 26,66% studenata izjasnilo se da ponekad ima predrasude o invalidnim osobama, dok se 6,66% studenata nije izjasnilo tj. ne zna. Izvanredni studenti 3. godine njih 76,66% izjasnilo se da nema predrasude o invalidnim osobama od kojih je 16,66% studenata muškog spola, njih 20% izjasnilo se da ponekad ima predrasude o invalidnim osobama, dok se 3,33% studenata nije izjasnilo tj. ne zna.

4.11. Rezultati odgovora na pitanje: „Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta?“

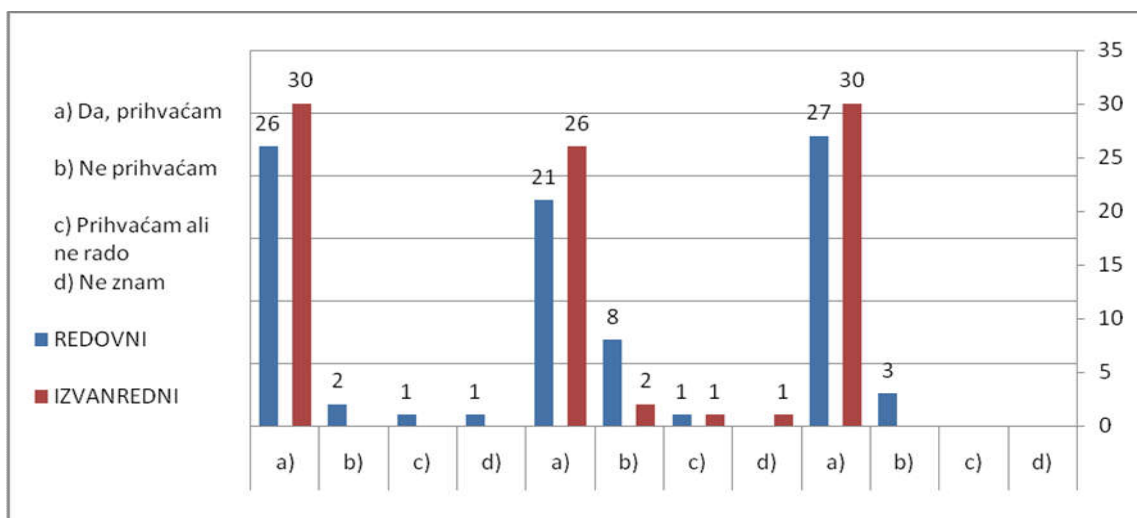

Grafikon 14 : Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta?

Redovni studenti 1. godine njih 23,33% smatra da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih je 10% studenata muškog spola,

36,66% smatra da nemaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 10% studenata smatra da ne trebaju ni imati jednaka prava kao osobe bez invaliditeta, dok njih 30% nije upoznato s pravima invalidnih osoba od kojih je 10% studenata muškog spola. Izvanredni studenti 1. godine njih 6,66% smatra da imaju jednaka prava kao i osobe s invaliditetom, 63,33% smatra da nemaju jednaka prava kao osobe s invaliditetom od kojih je 13,33% studenata muškog spola, 30% studenata nije upoznato s pravima invalidnih osoba od kojih je 3,33% studenata muškog spola. Redovni studenti 2. godine njih 26,66% smatra da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta, 43,33% studenata smatra da invalidne osobe nemaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 23,33% studenata smatra da ne trebaju imati jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih je 3,33% studenata muškog spola, dok 6,66% studenata nije upoznato s pravima invalidnih osoba. Izvanredni studenti 2. godine njih 30% smatra da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta, 60% studenata smatra da nemaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih 6,66% studenata je muškog spola, te 10% studenata nije upoznato s pravima invalidnih osoba. Redovni studenti 3. godine njih 10% smatra da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta, 73,33% smatra da nemaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih je 13,33% studenata muškog spola, dok 16,66% nije upoznato s pravima invalidnih osoba. Izvanredni studenti 3. godine njih 20% smatra da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta, 66,66% smatra da nemaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta od kojih je 13,33% studenata muškog spola, njih 3,33% smatra da niti ne trebaju imati jednaka prava kao osobe bez invaliditeta te 10% studenata nije upoznato s pravima invalidnih osoba od kojih je 3,33% studenata muškog spola

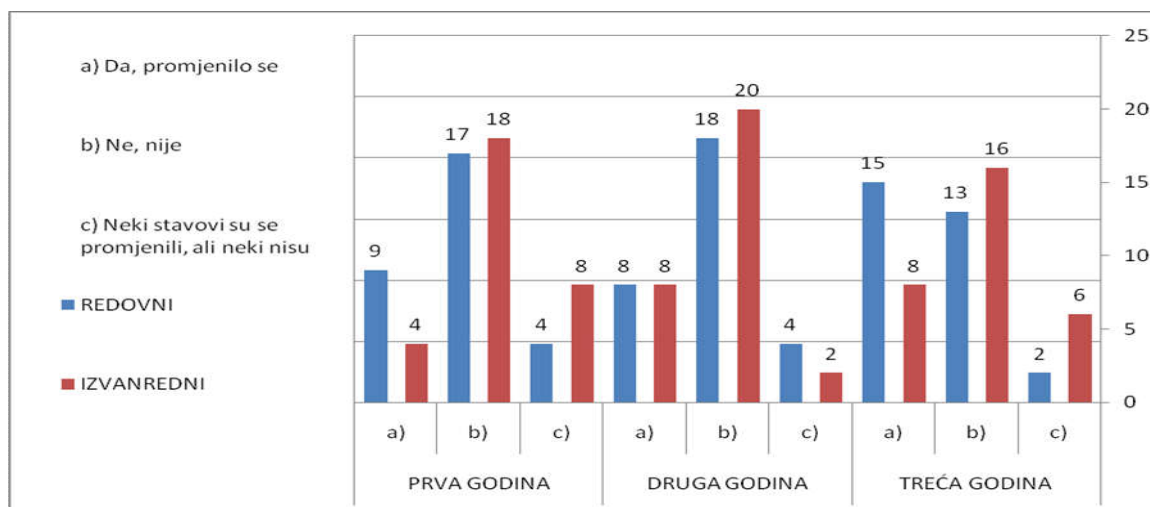
4.12. Rezultati odgovora na pitanje: „Prihvaćate li osobe s invaliditetom za prijatelja?“

Grafikon 15 : Prihvaćate li osobe s invaliditetom za prijatelja?

Redovni studenti 1. godine njih 86,66% izjasnilo se da prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 6,66% studenata ne prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom od kojih je 3,33% studenata muškog spola, 3,33% prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom ali ne rado. Izvanredni studenti 1. godine njih 100% izjasnilo se da prihvaćaju za prijatelja osobu s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola. Redovni studenti 2. godine njih 70% prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 26,66% studenata ne prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom od kojih je 3,33% studenata muškog spola, dok 3,33% ne rado prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom. Izvanredni studenti 2. godine njih 86,66% prihvaća osobu s invaliditetom za prijatelja, njih 6,66% ne prihvaća takve osobe za prijatelja od kojih je 6,66% studenata muškog spola, manji dio tek 3,33% prihvaća takve osobe za prijatelja ali ne rado, dok se 3,33% studenata nije izjasnilo. Redovni studenti 3. godine njih 90% prihvaća za prijatelja osobu s invaliditetom od kojih je 13,33% studenata muškog spola, a 10% ne prihvaća invalidne osobe za prijatelja. Izvanredni studenti 3. godine izjasnili su se da prihvaćaju za prijatelja osobu s invaliditetom 100% od kojih je 16,66% studenata muškog spola.

4.13. Rezultati odgovora na pitanje: „Tijekom školovanja da li Vam se mišljenje o osobama s invaliditetom promijenilo?“

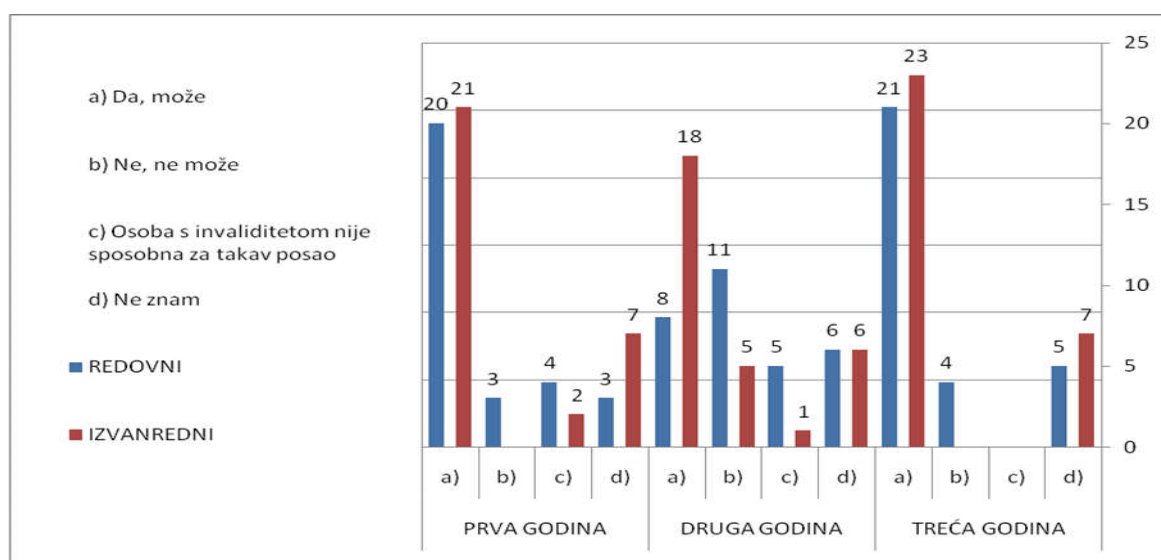

Grafikon 16 : Tijekom školovanja da li Vam se mišljenje o osobama s invaliditetom promijenilo?

Na pitanje da li se mišljenje studenata promijenilo tijekom školovanja redovni studenti 1. godine su odgovorili 30% je izjavilo da im se mišljenje promijenilo od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 56,66% izjavljuje da im se mišljenje nije promijenilo od kojih je 16,66% studenata muškog spola, dok 13,33% izjavljuje kako su se neki stavovi promijenili neki nisu. Izvanrednih studenata 1. godine njih 13,33% izjavljuje da im se mišljenje promijenilo, 60% izjavljuje kako im se mišljenje nije promijenilo od kojih je 13,33% studenata muškog spola te 26,66% izjavljuje kako su im se neki stavovi promijenili, a neki nisu od kojih je 3,33% studenata muškog spola. Redovni studenti 2. godine njih 26,66% izjavljuje kako im se mišljenje promijenilo tijekom školovanja, 60% izjavljuje kako im se mišljenje nije promijenilo tijekom školovanja od kojih je 16,66% studenata muškog spola te 13,33% studenata izjavljuje kako su se neki stavovi promijenili a neki nisu od kojih je 3,33% studenata muškog spola. Izvanredni studenti 2. godine njih 26,66% izjavilo je da im se mišljenje promijenilo, 66,66% studenata izjavilo je da im se mišljenje nije promijenilo od kojih je 6,66% studenata muškog spola, dok se 6,66% studenata izjasnilo kako su se neki stavovi promijenili neki nisu. Redovni studenti 3. godine njih 50% izjasnilo se da im se mišljenje tijekom školovanja promijenilo od kojih je 13,33% studenata muškog

spola. 43,33% studenata izjasnilo se kako im se mišljenje o invalidnim osobama nije promijenilo, a 6,66% izjasnilo se kako su se neki stavovi promijenili, a neki nisu. Izvanredni studenti 3. godine njih 26,66% izjasnilo se da im se mišljenje o invalidnim osobama tijekom školovanja promijenilo, 53,33% studenata izjasnilo se kako im se mišljenje tijekom školovanja nije promijenilo od kojih je 13,33% studenata muškog spola, a 20% studenata izjasnilo se kako su se neki stavovi promijenili, a neki nisu od kojih je 3,33% studenata muškog spola.

4.14. Rezultati odgovora na pitanje: „Smatrate li da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega Vama kao zdravstvenom radniku?“

Grafikon 17 : Smatrate li da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega Vama kao zdravstvenom radniku?

Na pitanje da li osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega studentima kao zdravstvenim radnicima ili budućim zdravstvenim radnicima redovni studenti 1. godine odgovorili su 66,66% studenata smatra da mogu biti dobri radni kolege od kojih 16,66% studenata muškog spola, 10% studenata smatra da ne mogu biti dobri radni kolege, 13,33% smatra da osobe s invaliditetom nisu sposobne za obavljanje takvog posla od kojih je 3,33% studenata muškog spola, dok se 10% studenata nije izjasnilo tj. ne zna od kojih je također 3,33% studenata muškog spola. Izvanredni studenti 1. godine njih 70% smatra da mogu biti dobri radni kolege od kojih je 13,33%

studenata muškog spola, 6,66% smatra da osobe s invaliditetom nisu sposobne za obavljanje takvog posla, dok se 23,33% studenata ne želi izjasniti tj. ne zna od kojih 3,33% studenata muškog spola. Redovni studenti 2. godine njih 26,66% smatra da mogu biti dobri radni kolege, 36,66% studenata smatra da ne mogu biti dobri radni kolege od kojih je 16,66% studenata muškog spola, 16,66% smatra da osobe s invaliditetom nisu sposobne za obavljanje takvog posla, dok 20% studenata se ne želi izjasniti tj. ne zna od kojih je 6,66% studenata muškog spola. Izvanredni studenti 2. godine njih 56,66% smatra da osobe s invaliditetom mogu biti dobri radni kolege od kojih je 6,66% studenata muškog spola, 16,66% smatra da ne mogu biti dobri kolege nama kao zdravstvenim radnicima, 3,33% studenata smatra da osoba s invaliditetom nije sposobna obavljati takav posao, dok 20% studenata se ne želi izjasniti tj. ne zna. Redovni studenti 3. godine njih 70% također smatra da osobe s invaliditetom mogu biti dobri radni kolege od kojih 13,33% studenata muškog spola, 13,33% smatra da ne mogu biti dobri radni kolege, dok se 16,66% studenata nije izjasnilo tj. ne zna. Izvanrednih studenata 3. godine njih 76,66% smatra da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega nama kao zdravstvenom radniku od kojih je 16,66% studenata muškog spola, a 23,33% studenata se nije izjasnilo tj. ne zna.

5. RASPRAVA

Istraživanje provedeno između studenata sestrinstva u Bjelovaru biti će uspoređeno s rezultatima građana Europske unije preuzeto iz rada „Stavovi građana Republike Hrvatske prema osobama s invaliditetom u usporedbi s građanima Europske unije“ autora E. Nejman, Hižman i suradnika. Značajna odstupanja biti će prikazana u tablici koja će pomoći pri boljem razumijevanju podataka.

Tablica 1: Usporedba rezultata dobivenih od studenata sestrinstva u Bjelovaru i rezultata građana Republike Hrvatske u usporedbi s građanima Europske unije

	Studenti sestrinstva u Bjelovaru	Građani Europske unije
<i>Koliko često ste u kontaktu s osobama s invaliditetom? Svakodnevno.</i>	21,09%	26%
<i>Imate li u obitelji osobu s invaliditetom? Da, imam.</i>	16,6%	24,5%
<i>Kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom? Opušteno.</i>	80%	49,7%
<i>Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju otežan pristup javnim mjestima? Da, imaju.</i>	36,6%	57,1%

Nakon pregleda rezultata ustanovljena je velika razlika u tome koliko često su u kontaktu s osobom s invaliditetom. Studenti su najčešće u kontaktu s osobom s invaliditetom jednom tjedno ili jednom mjesečno čak 45% studenata, dok su ispitani građani najčešće u svakodnevnom kontaktu s osobama s invaliditetom njih 26%. Od ukupno ispitanih studenata njih 16,6% ima u obitelji osobu s invaliditetom dok ispitani građani imaju nešto veći broj osoba s invaliditetom njih 24,5%. Na pitanje: „Kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom?“, većina studenata odgovorila je opušteno čak 80% studenata, dok je 49,7% ispitanih građana izjavilo je da se osjeća potpuno opušteno u društvu osoba s invaliditetom, nešto veći broj ispitanih građana osjeća neugodno njih 13,3%. Građani bi se osjećali ugodno uz osobu u invalidskim kolicima

koja je njihov susjed smatra 86% ispitanika, dok bi se 84,6% ispitanika osjećalo ugodno uz osobu u invalidskim kolicima koja je umjetnik, a 11,2% ispitanika osjećalo bi se neugodno uz osobu u invalidskim kolicima koja bi im bila šef. Rezultati pokazuju što je direktniji kontakt s takvom osobom to se ispitanici osjećaju neugodnije.

Veći broj građana zemalja EU (57,1%) naspram studenata sestrinstva (36,6%,) smatraju da je pristup javnim mjestima osobama s invaliditetom otežan, dok manji dio ispitanih građana njih samo 3,5% smatra da se pristup uopće nije poboljšao do danas. Očekivalo se da će stariji građani imati pozitivniji stav prema osobama s invaliditetom i njihovoj pristupačnosti javnim mjestima što se nakon provedenog istraživanja pokazalo ne točnim (4). U ovom istraživanju pokazalo se da obrazovna dimenzija nema nikakav utjecaj na stavove građana o osobama s invaliditetom.(odakle vam ovi podatci?) Obrazloženje ovakvih rezultata može biti u tome da su građani drugih zemalja bolje osviješteni u odnosu na studente Visoke tehničke škole u Bjelovaru te žive i rade u okruženju s osobama s invaliditetom.

Nakon provedenog istraživanja značajne razlike u razmišljanju studenata Visoke tehničke škole pokazale su se na pitanju: „Da li osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji?“. I to između izvanrednih studenata 1. godine koji su 100% odgovorili da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji, i studenata 2. godine redovnih koji su u znatno manjem broju njih tek 30% odgovorili da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji. Također na pitanje: „Da li biste ušli u vezu s osobom s invaliditetom?“ 56,66% redovnih studenata 2. godine izjasnilo se da ne bih ušlo u vezu s osobom s invaliditetom, što je veliki postotak u odnosu na ostale studente koji su se izjasnili u znatno manjem broju da ne bih ušli u vezu s osobom s invaliditetom.

Studenti su različito odgovorili na pitanje o predrasudama što se tiče osoba s invaliditetom, a značajna razlika je u odgovorima studenata 1. godine redovnih koji su odgovorili da nemaju predrasude prema takvim osobama, njih 73,33%. Dok su se studenti 2. godine redovnih u znatno manjem broju izjasnili kako nemaju predrasude o invalidnim osobama njih tek 30%. Značajnu razliku uočila sam po pitanju: „Da li osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega Vama kao zdravstvenom djelatniku?“, dok su studenti 1. i 3. godine njih oko 70% odgovorili da takve osobe mogu biti dobri radni kolege, studenti 2. godine u znatno manjem broju smatraju da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega, njih 26,66%. Ovdje su prikazana

veća odstupanja tj. veće razlike u razmišljanjima, dok su ostala odstupanja znatno manja tj. nema značajne razlike u odstupanjima.

U usporedbi sa sličnim istraživanjem provedenim između osnovnoškolaca može se zaključiti da osnovnoškolci tragičnije gledaju na osobe s tjelesnim oštećenjem npr. smatraju da za osobe s tjelesnim oštećenjem treba postojati odgovarajuće sredina da bi se razvile, smatraju da su osobe s invaliditetom kao djeca, smatraju da je nemoguće da žive normalnim životom te nikada ne mogu biti dobre osobe kao i drugi ljudi. Na osobe s invaliditetom osnovnoškolci gledaju kao na izrazito emotivne osobe koje se lako uznemire te su često mrzovoljne. Što se tiče kontakta osoba s invaliditetom za razliku od ispitanih studenata osnovnoškolci žele imati što kraći kontakt i što brže ga završiti iz čega se može vidjeti stigmatiziranje osoba s invaliditetom od strane osnovnoškolaca (5).

U istraživanju provedenom na Visokoj tehničkoj školi u Bjelovaru studenti sestrištva odgovorili su da se uglavnom osjećaju opušteno u društvu osoba s invaliditetom, dok u provedenom istraživanju osnovnoškolci su se izjasnili kako se većina njih osjeća neugodno jer ne zna kako im pomoći, nesigurni su jer ne znaju kako se ponašati. U istraživanju između studenata i između osnovnoškolaca pokazalo se da osobe koje nemaju u obitelji osobu s invaliditetom imaju negativniji stav prema osobama s invaliditetom za razliku od onih učenika i studenata koji u obitelji imaju osobu s invaliditetom. Iz konteksta istraživanja između osnovnoškolaca može se zaključiti da osnovnoškolci imaju negativniji stav prema osobama s invaliditetom za razliku od ispitanih studenata. Osnovnoškolci ne prihvaćaju osobe s invaliditetom za razliku od studenata koji u većem proju prihvaćaju osobu s invaliditetom za prijatelja, radnog kolegu i slično. Stigmatiziranje invalidnih osoba daleko više je izraženije od strane osnovnoškolaca nego od strane studenata.

Kada usporedimo istraživanje između studenata koji su zdravstveni radnici i budući zdravstveni radnici sa sličnim istraživanjem provedenim u određenim bolnicama između medicinskih sestara možemo zaključiti da medicinske sestre imaju vrlo pozitivan stav prema osobama s invaliditetom njih čak 82% smatra da osobe s invaliditetom ne bi trebale biti izdvojene iz zajednice, također 86% ima pozitivna iskustva u radu s osobama s invaliditetom (6). Rad s osobama s invaliditetom besperspektivnim smatra tek 4% ispitanih medicinskih sestara. Na ponuđenu tvrdnju treba li osobe s invaliditetom spriječiti da imaju djecu 46% ispitanih sestara odgovorilo je da ne treba dok se ostali nisu izjasnili ili ne mogu procijeniti tvrdnju. Za

razliku od ispitanih medicinskih sestara većina studenata izuzev pojedinih godina studija (2. godine studija) smatra da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji s obzirom na svoju invalidnost. Po tome pitanju uočena je velika razlika u razmišljanju studenata u odnosu na ispitane medicinske sestre koje općenito imaju pozitivan stav prema osobama s invaliditetom. Rezultati pokazuju da medicinske sestre koje svakodnevno rade s osobama s invaliditetom taj rad ne doživljavaju stresnim za razliku od medicinskih sestara koje nisu tako često u kontaktu s osobama s invaliditetom. Prema istraživanju 54% ispitanih medicinskih sestara smatra da se o invalidnim osobama stalno brinu članovi njihovih obitelji dok se ostali ne slažu s tom tvrdnjom, ne mogu procijeniti ili nisu odgovorili.

6. ZAKLJUČAK

Problem osoba s invaliditetom nakon dugo vremena postao je predmet pažnje stručnjaka, političara, društva i samih građana. Velike i nagle promjene u svim sferama života suvremenog društva dovele su do pojavljivanja određenih skupina ljudi koje su često isključivane i marginalizirane. Briga o osobama s invaliditetom i odnos zajednice prema takvim osobama ogledalo su svake uređene države i tu se točno može odrediti o kakvoj se državi i društvu radi.

Nakon provedenog istraživanja pokazalo se da na stavove o osobama s invaliditetom ne utječu socio-demografska obilježja ispitanika (dob, spol i obrazovanje).

Ovim istraživanjem željeli smo ispitati stavove studenata sestrištva kao zdravstvenih radnika ili budućih zdravstvenih radnika prema osobama s invaliditetom, te prikazom dobivenih rezultata usporediti ih sa stavovima zdravstvenih djelatnika, stavovima građana i mladih ljudi prema osobama s invaliditetom.

Polazeći od rezultata istraživanja dobivenog na Visokoj tehničkoj školi, preko rezultata građana drugih zemalja i različite struke, rezultata dobivenih istraživanjem između osnovnoškolaca, dan je pregled različitih područja djelovanja osoba s invaliditetom. Studenti su rijetko u kontaktu s osobom s invaliditetom za razliku od ispitanih građana koji su najčešće u svakodnevnom kontaktu s osobom s invaliditetom. Studenti sestrištva imaju manji broj osoba s invaliditetom u obitelji nego ispitani građani drugih zemalja. Većina studenata se osjeća opušteno, dok se manje od 50% građana drugih zemalja osjeća opušteno u društvu osoba s invaliditetom, nešto veći broj ispitanih građana osjeća se neugodno u društvu osoba s invaliditetom. Podaci dobiveni istraživanjem na Visokoj tehničkoj školi vrlo su slični podacima dobivenim između građana Republike Hrvatske i građana Europe. Studenti sestrištva kao i ispitani građani uglavnom imaju pozitivan stav prema osobama s invaliditetom. Na određenim pitanjima može se vidjeti kako još uvijek postoji doza stigmatiziranja prema osobama s invaliditetom. Za razliku od studenata i ispitanih građana osnovnoškolci su pokazali negativan stav i ne prihvaćanje osoba s invaliditetom. Dobivenim odgovorima na pitanja „Da li osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji?“ i „Da li biste ušli u vezu s osobom s invaliditetom?“ od studenata 2. godine naišli smo na rezultate koji upućuju na neprihvaćenost ili stigmatiziranje osoba s invaliditetom. Nakon provedenog istraživanja također smo uočili da studenti

2. godine u znatno manjem broju smatraju da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega nama kao zdravstvenim djelatnicima, njih samo 26,66% smatra da osobe s invaliditetom mogu biti dobri radni kolege.

Ovim istraživanjem je potvrđeno da iako su studenti sestrinstva Visoke tehničke škole u Bjelovaru rjeđe u kontaktu s osobama s invaliditetom, to ne utječe na njihove stavove, posljedično predrasude. Naprotiv studenti imaju liberalniji stav prema osobama s invaliditetom i ukazuju na prihvaćanje istih. Iako kod nekih pitanjima „osobnije prirode“ rezultati upućuju na postojanje određenih negativnih predrasuda.

7. LITERATURA

1. B. Sedić. *Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika*. Visoka zdravstvena škola Zagreb 2011; 9-10
2. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, osnovni pojmovi i definicije. Zagreb, (2010): Dostupno na linku: <http://www.zosi.hr/component/k2/item/150-osnovni-pojmovi-i-definicije.html> (9.8.2016)
3. Zdravstvena njega osoba s posebnim potrebama; nastavni materijali; VTŠ Bjelovar Studij sestrinstva (2015)
4. E. Najman, Hižman i dr. (2008) *Stavovi građana prema osobama s invaliditetom u Hrvatskoj u usporedbi s Europskom unijom*. Zagreb Dostupno na: (<http://hrcak.srce.hr/file/42447>) (10.8.2016)
5. Lautar Z. Štambuk, A. (2006) *Stavovi mladih prema osobama s invaliditetom*. Zagreb: Dostupno na: (<http://hrcak.srce.hr/13268>) (10.8.2016)
6. Ljubičić M. Šare S. Bratović N. (2015) *Stavovi medicinskih sestara prema osobama s invaliditetom*. Opća bolnica Zadar, Bože Peričića 5, 23000 Zadar: Dostupno na: <https://www.google.hr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjC1eqI2Z3PAhWILsAKHTMRCZIQFggwMAE&url=http%3A%2F%2Fhrcak.srce.hr%2Ffile%2F202508&usg=AFQjCNFniBU6PNENBPKWRvPRLQPZm6Vtcw> (10.8.2016)
7. Narodne novine (2003) *Zakon o sestrinstvu*. Zagreb: Narodne novine d.d Dostupno na: <http://www.zakon.hr/z/407/Zakon-o-sestrinstvu> (9.8.2016).
8. Mojsović, Z. *Sestrinstvo u zajednici (2007) Priručnik za studij sestrinstva - drugi dio*, Zagreb: Zdravstveno veleučilište
9. Krmpač-Gruljušić, A. Marinić I. *Posebno dijete (2007) Priručnik za učitelje u radu s djecom s posebnim potrebama*, Grafika Osijek
10. Bach, H. *Osnove posebne pedagogije (2004)* 10000 Zagreb, Educa d.o.o.

8. SAŽETAK

Rad se bavi analizom stavova studenata sestrinstva prema osobama s invaliditetom. U uvodnom dijelu definiran je pojam stavovi, o čemu oni ovise te sam izraz „osoba s invaliditetom“ i kako se on mijenjao kroz povijest i danas. Cilj je bio dobiti uvid u stavove studenata prema osobama s invaliditetom, uvidjeti njihovo prihvaćanje ili stigmatiziranje, te utvrditi bitne razlike u razmišljanjima građana Republike Hrvatske i građana drugih zemalja u odnosu na studente sestrinstva koji su zdravstveni djelatnici ili budući zdravstveni djelatnici. U radu su anketirani studenti 1., 2., i 3. godine redovnog i izvanrednog studija sestrinstva Visoke tehničke škole putem ankete zatvorenog tipa pitanja. Uzorak je sačinjavalo ukupno 180 ispitanika, od svake godine ispitano je 30 nasumično odabranih studenata. Rezultati su prikazani za svako pitanje pojedinačno, te su uočene razlike u odgovorima studenata prema načinu financiranja studija i godini studiranja. U raspravi su prikazana najveća odstupanja tj. najveće razlike u odgovorima dobivenim u ovom istraživanju, naspram rezultata dobivenih u istraživanju provedenim kod građana Europske Unije. Također smo rezultate usporedili sa sličnim istraživanjem provedenim u Republici Hrvatskoj između osnovnoškolaca i medicinskih sestara. Zaključno, ovim istraživanjem je potvrđeno da iako su studenti sestrinstva rjeđe u kontaktu s osobama s invaliditetom naspram ostalih građana, njihovi stavovi upućuju na prihvaćanje i razumijevanje potreba osoba s invaliditetom.

Ključne riječi: stavovi, studenti, prvostupnica sestrinstva, osobe s invaliditetom

SUMMARY

This paper deals with analysis of students opinions towards people with disabilities. In introductory part is definition of term opinion, what does it depend on as well as the term of people with disabilities itself and how it has been changed true history and how is it today. Aim was to get insight of student's opinions towards people with disabilities, notice their acceptance or segregation, as well as determine main differences in opinions of citizens of Republic of Croatia and citizens of other countries by comparison with nursing students who are all health workers or to be health workers. In this research students of 1., 2. and 3. Year of full time and part time college „High Technical School“ have been examined through given closed type questionnaire. The sample is made of total of 180 examinees, from each year 30 randomly picked students have been examined. Results are displayed for each question individually and differences have been noticed in students answers according to different year and way of financing college. In review are displayed biggest variations, that is biggest differences in answers collected in this research, against results received in a research conducted by citizens of EU. Also we have compared results with similar research conducted in RH between primary school students and nurses. To conclude, with this research it has been confirmed that although the students of nursing are not as often in contact with people with disabilities as are other citizens, their opinions indicate accepting and understanding needs of people with disabilities.

Key words: attitudes, students, bachelor of nursing, persons with disabilities

9. PRILOZI

9.1. Anketno istraživanje - stavovi studenata o invalidnim osobama

ISPITIVAČ-ANKETAR: Martina Ratkajec

ANKETNO ISTRAŽIVANJE: STAVOVI STUDENTA O INVALIDNIM OSOBAMA

Molim vas da posvetite nekoliko minuta ovoj anketi i odgovorite na postavljena pitanja zaokruživanjem jednog odgovora, anketa je anonimna i koristi se isključivo u istraživačke svrhe.

1. Koja ste godina studija?
 - a) 1.
 - b) 2.
 - c) 3.

2. Način studiranja?
 - a) redoviti student
 - b) izvanredni student

3. U koju dobnu skupinu pripadate?
 - a) 18 - 25
 - b) 26 - 35
 - c) 36 – 45
 - d) 46 - ...

4. Vaš spol ?
 - a) žensko
 - b) muško

5. Koliko često ste u kontaktu s osobama s invaliditetom?
 - a) Svaki dan
 - b) Nekoliko puta tjedno
 - c) Nekoliko puta mjesečno
 - d) Jednom mjesečno ili rjeđe

6. Imate li u obitelji osobu s invaliditetom?
 - a) Da, imam
 - b) Ne, nemam
 - c) Imam u krugu šire obitelji

7. Mislite li da su osobe s invaliditetom zakinite od strane društva?
 - a) Da, jesu
 - b) Ponekad jesu
 - c) Ne, nisu

8. Izbjegavate li ponekad bliski susret ili druženje s invalidnim osobama?
 - a) Da, izbjegavam
 - b) Ponekad izbjegavam
 - c) Ne, ne izbjegavam
 - d) Nikad na to nisam pomislio/la

9. Mislite li da osobe s invaliditetom mogu biti dobri roditelji?
 - a) Da, naravno
 - b) Ne, ne mogu
 - c) Nikad ne mogu biti dobri roditelji zbog svoje invalidnosti

10. Mislite li da se osobi sa invaliditetom treba omogućiti studiranje?
 - a) Da, treba
 - b) Ne, nisu sposobni za obavljanje većine poslova
 - c) Samo na određene fakultete
 - d) Ne znam

11. Kako se osjećate u društvu osoba s invaliditetom?
 - a) Opušteno
 - b) Neugodno
 - c) Vrlo neugodno
 - d) Nervozno

12. Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju odgovarajuću pristupačnost javnim mjestima?

- a) Da, imaju
- b) Djelomično imaju
- c) Ne, nemaju
- d) Ne znam

13. Da li biste ušli u vezu s invalidnom osobom?

- a) Da, naravno
- b) Ne, ne bih
- c) Možda
- d) Ne znam

14. Imate li predrasuda o invalidnim osobama?

- a) Da, imam
- b) Ne, nemam
- c) Ponekad
- d) Ne znam

15. Smatrate li da osobe s invaliditetom imaju jednaka prava kao osobe bez invaliditeta?

- a) Da, imaju
- b) Ne, nemaju
- c) Ne trebaju ni imati jednaka prava
- d) Ne znam, nisam upoznata s pravima invalidnih osoba

16. Prihvaćate li osobe s invaliditetom za prijatelja?

- a) Da, prihvaćam
- b) Ne prihvaćam
- c) Prihvaćam ali ne rado
- d) Ne znam

17. Tijekom školovanja da li Vam se mišljenje o invalidnim osobama promijenilo?

- a) Da, promijenilo se
- b) Ne, nije
- c) Neki stavovi su se promijenili, ali neki nisu

18. Smatrate li da osoba s invaliditetom može biti dobar radni kolega Vama kao zdravstvenom radniku?

- a) Da, može
- b) Ne, ne može
- c) Osoba s invaliditetom nije sposobna za takav posao
- d) Ne znam

Hvala na suradnji.

Prema Odluci Visoke tehničke škole u Bjelovaru, a u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, elektroničke inačice završnih radova studenata Visoke tehničke škole u Bjelovaru bit će pohranjene i javno dostupne u internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Ukoliko ste suglasni da tekst Vašeg završnog rada u cijelosti bude javno objavljen, molimo Vas da to potvrdite potpisom.

Suglasnost za objavljivanje elektroničke inačice završnog rada u javno dostupnom nacionalnom repozitoriju

MARTINA RATKAJEC

(Ime i prezime)

Dajem suglasnost da se radi promicanja otvorenog i slobodnog pristupa znanju i informacijama cjeloviti tekst mojeg završnog rada pohrani u repozitorij Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i time učini javno dostupnim.

Svojim potpisom potvrđujem istovjetnost tiskane i elektroničke inačice završnog rada.

U Bjelovaru, 3.10. 2016

Ratkajec Martina

(potpis studenta/ice)